

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Új szennyvíztisztító teleppel és esőkerttel bővült a Túzokos Környezetnevelési Központ A bővítés a norvég partnerekkel közösen megvalósított projektnek köszönhető

Banská Bystrica /SEV Dropie, 22. november 2023

A Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség Túzokos Környezetnevelési Központja 2021 óta vesz részt az Éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás program (SK-Klíma) projektjében. E projekt keretében a délnyugat-szlovákiai Nemesócsán található létesítmény forradalmi átalakuláson megy keresztül, és a klímaváltozást bemutató oktatóközponttá alakul, más néven Túzokos Élő Laboratóriummá válik.

Az SK-Klíma Program kezelője a SZK Környezetvédelmi Minisztériuma, a **Klímaváltozási és Környezetnevelési Oktatóközpont (Living Lab) a Túzokoson** projekt a norvég partnerekkel, a Bjerknæs Klímakutató Központtal és Trondheim Városával együttműködve valósul meg. "Az *félidei projektrendezvény célja, hogy bemutassa és megismertesse a helyi érdekeltekkel, az alsó- csallóközi régió lakosságával, a norvég partnerek képviselőivel, a SzK Környezetvédelmi Minisztériumának képviselőivel, a médiával és a szakmai nyilvánossággal a projekt menetét és az eddigi eredményeket, melynek értelmében a Túzokos Környezetnevelési Központ (SEV SAŽP Dropie) az éghajlatváltozás mérséklésére és az alkalmazkodásra irányuló intézkedések gyakorlati bemutatására szolgáló oktatóközponttá alakul át. A projekt emellett erősíti különböző célcsoportok rendszerszintű környezeti nevelését és képzését,*" – ismertette Denis Knotka, a SZK Környezetvédelmi Minisztériuma Környezetvédelmi programok és projektek osztályának vezetője. A Túzokos Környezetnevelési Központban megvalósított klímaoktatásban az elmúlt két év alatt több mint 600 diák, tanuló és gyermek vett részt. A Központ munkatársai élményszerű tevékenységeken keresztül ismertették meg a résztvevőket az éghajlatváltozás helyi következményeivel, amelyek legfőképp aszály, hőség és szélsőséges éghajlati jelenségek formájában nyilvánulnak meg.

A projekt együttműködésből több gyakorlati eredmény született. Ide tartozik a Túzokos Környezetnevelési Központ területén létesített esőkert, valamint szennyvíztisztító telep, amelyek hozzájárulnak a klímaváltozás hatásmérsékléséhez. "Az *éghajlatváltozás következményei Szlovákia különböző részein eltérőek, ezért a megvalósított intézkedéseknek a régiók sajátosságait kell tükrözniük. Az Alsó-Csallóközben a klímaváltozás legjelentősebb következménye az aszály. Az esőkert, mint az egyik alkalmazkodási intézkedés, a gyakorlatban mutatja be az aszály enyhítésének lehetőségét. Ennek köszönhetően a víz beszivárog a talajba és hatékonyan hűti a mikroklimát, míg a párolgás párosítja a levegőt*" – fejtette ki Katarína Vajliková, Túzokos Környezetnevelési Központ vezetője. Az esőkert hatékonyan csökkenti a levegőben lévő allergének és por mennyiségét, ezért hozzájárul a tisztább és egészségesebb levegőhöz.

A környezet diákjai és főiskolai hallgatói is kivették részüket a munkából. Oktatóik, vezetőik irányításával tavaly ősszel szakmai műhelymunka keretén belül kertet létesítettek. Az ide telepített tájjellegű évelő növények segítségével biodiverzitás- szigetet hoztak létre, amely sokféle beporzó számára biztosít életteret.

A Csallóköz másik nagy kihívása a szennyvíz kezelése és tisztítása. Példaként felhozható adaptációs intézkedés e régóta fennálló probléma terén, **amely** jelentős előrelépés **kimondottan** a Túzokos területén jelen projekt keretén belül megépített kisléptékű szennyvíztisztító telep. *„A szennyvíztisztító telep a szaniter konténer épületében, az információs központban és a büfében keletkező szennyvíz elvezetését és annak környezetvédelmi szempontból megfelelő feldolgozását szolgálja majd. A tisztított víz nyáron az aszálytól és csapadékhiánytól sújtott növényzet öntözésére hasznosul. A szennyvíztisztító idén október végén került átadásra, jelenleg próbaüzemben van,”* – tette hozzá Matej Kerestúr, a SZKŰ (SAŽP) vezérigazgatója. A központ korszerűsítése a norvég támogatásoknak köszönhetően tovább folytatódik. A **Klímaárváltozási és Környezetnevelési Oktatóközpont (Living Lab) a Túzokoson** projekt keretében felújításra kerül az információs központ épülete, és a Túzokos területén további adaptációs és hatásmérséklő intézkedések kerülnek bevezetésre. Ezek keretén belül a jövőben hőszivattyúk és fotovoltikus panelek lesznek telepítve, amelyek tovább bővítik a megújuló energiaforrások használatát a Túzokos Központban.

Projekt " **Climate change and environment education centre in Dropie supported for additional demonstration measures and educational programmes** "

A projekt 1 200 000 eurós támogatásban részesül Izlandtól, Liechtensteintől és Norvégiától EGT-támogatások és norvég támogatások révén. A projekt a Szlovák Köztársaság állami költségvetéséből 180 000 eurós társfinanszírozással valósul meg. A projekt célja egy oktatóközpont létrehozása, amely komplex módon bemutatja a klímaváltozást érintő alkalmazkodási és hatásmérséklő intézkedéseket és azoknak a helyi közösségre gyakorolt hatásait, valamint lehetővé teszi a releváns ismeretek és készségek elsajátítását. A Living Lab egyik legfontosabb küldetése hiánypótló: megfelelő információkat, ismereteket és készségeket biztosítani az érintettek (önkormányzatok, iskolák és egyéb intézmények) számára ahhoz, hogy képesek legyenek a klímaváltozási alkalmazkodási és hatásmérséklő intézkedések helyi szintű megtervezésére és megvalósítására.

Ha többet szeretne megtudni az EGT és Norway Grants által finanszírozott programokról és projektekről Szlovákiában, látogasson el a www.eegrants.sk vagy a www.norwaygrants.sk oldalra.